

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum L-Erbgha, 19 ta' Gunju, 2019

Numru 4

Appell Nru. 16/2019

Michael Carter, Jennifer Carter, Daniel Carter, Stephen Carter,
Andrew Carter, Laura Jones, Richard Cohen, Charles Donington,
Tony u Margaret Zammit, Hans Bucking, u Din I-Art Helwa

vs

L-Awtorita tal-Ippjanar
(gia l-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar) u
l-kjamat in kawza Sarah Nolan

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-appell ta' Michael Carter, Jennifer Carter, Daniel Carter, Stephen Carter u Andrew Carter tal-24 ta; April 2019 kontra d-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tal-4 ta' April 2019 fil-PA 5547/10 'biex jigi regolarizzat ix-xogħol li ma sarx skont il-pjanti approvati fil-permess 1512/08, lliema xogħol jikkonsisti f'spuestjar ta' tarag fil-gnien, il-kamra tal-pompi, il-backwash, kif ukoll id-daqs tal-gibjun u l-konfigurazzjoni tal-hajt tal-kamra tas-sodda li thares fuq il-gnien u dak tal-kamra ta' tahtha f'Kercem Ghawdex;

Rat ir-risposta tal-Awtorita li ssottomettet li l-appell għandu jigi michud u d-deċizjoni tat-Tribunal konfermata;

Rat ir-risposta tal-applikant li ssottometta li l-appell għandu jigi michud u d-deċizjoni tat-Tribunal konfermata;

Rat l-atti kollha u semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat id-deċizjoni tat-Tribunal li tħid hekk:

Ikkunsidra:

Illi dan huwa appell kontra l-hrug ta' permess għas-sanzjonar ta' xogħolijiet relatati ma' binja residenzjali li tinsab fuq Triq irRokon, fil-limiti ta' Kercem. Ix-xogħolijiet jinkludu xi alterazzjonijiet fil-binja residenzjali u kif ukoll xi zidiet u modifikasi fid-disinn u konfigurazzjoni tal-gnien u zona tal-pixxina annessa mad-dar [Referenza ghall-pjanti approvati a fol 1B u 169B fl-inkartament tal-PA5547/10]. Id-dar u l-gnien, inkluz il-pixxina, kieni suggett ghall-permess precedenti PA1512/08.

L-appell odjern gie intavolat minn residenti biswit is-sit u l-aggravji tagħhom huma ibbazati fuq il-fatt li t-tibdil fil-gnien irrizulta f'bidla fit-topografija rurali taz-zona minhabba li l-livell tal-hamrija għollet b'madwar 1.8 metru u sussegwentament għola l-livell tal-pixxina. L-appellant iṭennu li din is-sitwazzjoni rizultat f'overlooking minn l-erja tal-pixxina għal fuq il-propjeta' tagħhom.

Kif jindika tajjeb l-appellant, l-izvilupp propost fl-applikazzjoni odjerna kien gie rifjutat minn l-Awtorita' tal-Ippjanar, u wara din id-deċizjoni kien gie intavolat appell minn l-applikant. It-Tribunal kien refera lura l-kaz quddiem il-Kummissjoni tal-İzvilupp sabiex l-applikazzjoni terga' tīgħi kunsidrata mill-għid minhabba l-introduzzjoni tal-linjal gwida dwar zvilupp rurali tal-2014. Il-Kummissjoni approvat l-izvilupp fuq il-bazi li:

“...the site lies within category 3. Compared with approved PA 1512/08 DOC 56A the proposed 169bl does not compromise the site, and has included landscaping as per SPED.” [Minuta 180 fil-PA5547/10]

L-appellant jargumenta li s-sanzjonar tal-izvilupp ma setghax jitqies minn l-Awtorita' fuq il-bazi ta' dak li jipprovi Artiklu 70(1) ta' Kap. 504. Din l-affermazzjoni issir fuq il-bazi li l-appellant iqis li s-sit huwa wieħed protett, izda t-Tribunal innota li s-sit ma jaqa' taht ebda grad ta' proteżżejjon għalkemm is-sit huwa wieħed li jinsab barra miz-zona tal-izvilupp, filwaqt li ma jirrizultax li hemm zieda fil-footprint jew volum tal-bini kif originarjament approvat u għaldaqstant mhux zvilupp indikat fl-iSkeda 6 tal-Kap 504. Għalhekk, galadarba l-ligi ma teskludix is-sanzjonar ta' zvilupp li jinsab barra miz-zona tal-izvilupp, l-applikazzjoni u t-talba għal sanzjonar setghet titqies minn l-Awtorita' tal-Ippjanar skont dak li jipprovi Kap. 504, li kien il-ligi in vigore meta gie deciz l-applikazzjoni.

Fir-rigward tal-kwistjoni li jikkoncerna il-livell tal-art tal-gnien kif gie amendat, l-appellant huma l-aktar koncernati fir-rigward talimpatt vizwali li dan holoq fuq l-ambjent naturali taz-zona, u kif ukoll minhabba li l-livell tal-art għola b'tali mod li holoq detriment ghall-amenita' u privatezza tal-propjeta' residenzjali tagħhom.

Waqt il-mori ta' dan l-appell gew prezentati diversi forom ta' evidenza fir-rigward tal-livelli tal-art li irrizulta minn l-izvilupp talgnien kif amendat minn PA1512/08. It-Tribunal ukoll sema' lil ufficjali tal-Awtorita' inkarigati mill-Land Survey Unit u IMapping Unit fejn spjegaw ir-rizultati tar-ricerka minn naħha tagħhom fir-rigward tal-livelli originali tas-sit u dawk prezenti bhala konsegwenza tal-izvilupp. L-applikant ukoll ikkommissjona zewg esperti independenti sabiex jistabillixu l-livelli originali tas-sit, u dawn flimkien ma' dawk li prezentat l-Awtorita' gew superimposti fuq section drawing Doc. 1L annessa mas-sottomissjoni tal-11 t'Awissu 2016 prezentat minn l-applikant.

It-Tribunal ha konjizzjoni ta' dawn id-dokumenti u innota li huwa evidenti li il-livelli li gew krejati minn l-izvilupp kif approvat imxew mat-terran ezistenti tas-sit, u t-tibdil huwa wieħed minimu. F'punt wieħed biss jista jitqies li l-livell tal-art għoli xi ftit, u dan jirreferi ghall-parti tal-pixxina li tinsab l-aktar il-bogħod mir-residenza. It-Tribunal ukoll jifhem li dan huwa rizultat tal-bzonn li lerja li idawwar il-pixxina ikun ta' livel wieħed sabiex jassigura praktikalita' u sigurta'. It-Tribunal ukoll innota f'din is-section drawing li l-hajt divizorju ta' bejn il-propjeta' tal-applikant u l-appellant xorta inzamm b'gholi adegwat li jipprob bixxi overlooking jew xi detriment għal sigurta' bejn iz-zewg propjetajiet.

Għalhekk, meta t-Tribunal iqiss dawn ic-cirkostanzi, jasal ghall-konkluzzjoni li d-deċiżjoni tal-Awtorita' kienet korretta minhabba li l-izvilupp kif approvat irrispetta t-topografija orignalis tas-sit. Barra minn hekk, l-Awtorita' kienet talbet għal zieda ta' landscaping matul il-parti tas-sit biswit il-hajt divizorju mas-sit tal-appellant, sabiex dan jipprovi sigurta' u privatezza addizzjonali bejn iz-zewg propjetajiet.

L-appellanti ukoll qedin joggezzjonaw ghaz-zieda fil-landscape u dan fir-rigward tad-distanza tas-sigar mill-propjeta' tal-appellant fid-dawl ta' Artiklu 437 ta' Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta. Izda it-Tribunal innota li din hija kwistjoni civili u mhux ta' wieħed li jirrigwarda ippjanar, u għalhekk dan it-Tribunal mħuwiex f'lloku li jikkonsidra l-impatt ta' din il-kwistjoni. Fl-ahhar minn l-ahhar, il-permess ma jipprob għidha ebda drittijiet civili tal-appellant, izda dawn iridu jigu indirizzati fil-forum adegwat.

Tenut kont tac-cirkustanzi, it-Tribunal qiegħed jichad dan l-appell u jikkonferma il-permess PA5547/10 kif approvat minn l-Awtorita' tal-ippjanar.

Ikkunsidrat

L-aggravji tal-appellant huma s-segwenti:

1. It-Tribunal applika hazin l-artikolu 70 billi ghalkemm qal li l-propjeta ma hiex protetta imma taqa fl-ODZ u kien hemm zieda fil-volum tal-bini kellu jaapplika l-artikolu 70 in konnessjoni mas-Sitt Skeda tal-Kap. 504 u ma setghax jintalab is-sanzjonar;

2. It-Tribunal naqas li japprezza l-provi fis-sens li bil-bini tal-area tal-pixxina kien hemm bidla sinifikanti tat-topografija, mhux kif qal it-Tribunal cioe kien hemm bidla minima, billi l-binja tal-pool giet elevata b'1.95 metru circa. In oltre anki l-pump room giet mibnija bhala built up structure mhux kompletament taht l-art kontra l-linji gwida u policies tal-Awtorita. It-Tribunal ukoll zbalja illi l-hajt divizjorju ta' bejn il-proprietajiet inzamm gholi adegwat biex ma jkunx hemm overlooking jew detriment ghas-sigurta. Dan ukoll hu zbaljat ghax l-gholi tal-hajt divizorju fejn il-pixxina hu madwar 1.2 metru. Il-fatt li l-Awtorita talbet zieda ta' landscaping biswit il-hajt divizorju hu prova ta' dan pero anki l-landscaping ma jiggustifikax in-nuqqas ta' gholi adegwat;
3. It-Tribunal zbalja meta iggustifika li kien hemm nuqqas ta' konformita mal-policies fejn irrizulta li hemm punt fl-art li jdawwar il-pixxina li hu gholi pero zied li dan kien jassigura prattikalita u sigurta. In oltre skont il-RPDG 2014 klaw sola 6.3 l-area tal-pixxina u deck ma għandhomx ikunu akbar minn 75 metru kwadru meta hi fil-fatt 140 metru kwadru. Il-pump room ukoll giet mibnija fuq l-art mhix tahtha kif irid klaw sola 6.4 tal-RPDG 2014.

L-ewwel aggravju

Dan l-aggravju ma fihx mis-sewwa peres illi t-Tribunal ma qalx li kien hemm zieda tal-volum tal-bini anzi qal bil-kontra u għalhekk ma kienx japplika l-artikolu 70 abbinat mas-sitt skeda liema skeda teskludi sanżjonar jekk hemm zieda tal-volum tal-bini kin approvat. L-appellant imkien ma jghidu li kien hemm zieda tal-bini izda bidla fit-topografija biss.

Għalhekk l-aggravju qed jigi michud.

It-tieni u t-tielet aggravji

Rigward il-bidla fit-topografija li l-appellant jqisu sinifikanti dan hu kontradett mir-rapport tal-Awtorita stess u parti dan, din hi kwistjoni teknika liema kwistjoni hi afdata f'idejn l-Awtorita u t-Tribunal munita b'persuni esperti fil-qasam tekniku u ta' ippjanar. Din il-Qorti ma għandhiex tintrometti ruhha f'dan l-aspett tekniku jekk mhux għal kaz ta' zball sinifikanti fuq is-sustanza tal-materja. F'dan il-kaz il-kwistjoni hi wahda ta' interpretazzjoni ta' pjanti u surveys u l-Awtorita u t-Tribunal ikkonkludew li d-differenza fit-topografija hi wahda minima li ma tinfluixx fuq is-sustanza tal-

permess gia moghti precedentement. In kwantu ghal pump room, hu indubitat illi I-RPDG 2014 policy 6.4 li tahtha giet approvata l-applikazzjoni jesigi illi l-pump room irid ikun sitwat kompletament taht l-art, pero din il-kwistjoni ma gietx indirizzata mit-Tribunal u l-appell għandu jigi milqugh fuq dan l-aspett mhux indirizzat kif imiss.

Rigward l-area permessa tas-swimming pool u l-gholi tal-hajt divizjorju, it-Tribunal ikkonsidra li l-hajt divizjorju skont is-section drawings verifikati minnu juru illi l-gholi hu adegwat biex jipprobixxi introspezzjoni u hemm zieda ta' landscaping fejn il-hajt għal aktar privatezza. Din ukoll hi kwistjoni teknika li l-Qorti ma għandhiex tintrometti ruhha dwarha salv kwistjonijiet ta' allegati vjolazzjoni ta' drittijiet civili fis-sede opportun. In kwantu għal zieda ta' landscaping li l-appellanti joggezzjonaw għalih minhabba kwistjoni civili rigward id-distanzi, din għandha tigi kunsidrata fis-sede civili jekk l-applikant ikun qed jivvjola xi ligi civili.

Decide

Għal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' l-appell tal-appellanti in kwantu tirrigwarda l-pump room u għalhekk tirrevoka d-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tal-4 ta' April 2019, u tibagħat lura l-atti lit-Tribunal biex jindirizza din il-kwistjoni in relazzjoni ma' dak approvat u jqis il-kwistjoni b'mod komprensiv ghall-permess approvat. Spejjez ghall-appellati in solidum.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imħallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur